

Dosarul nr. 2ra-318/20

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni (jud: L. Danilișin)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Vartic Vasile,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Șcerbacov Victor împotriva lui Vartic Sergiu și Vartic Vasile cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Vartic Vasile și a fost menținută hotărârea din 29 martie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni,

c o n s t a t ă:

La data de 26 octombrie 2018, Șcerbacov Victor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vartic Sergiu cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 27 iulie 2018, a procurat de la Vartic Sergiu o bovină în gestație în scopuri personale, pentru care a achitat suma de 8000 de lei. La momentul cumpărării bovinei, erau prezenți Vartic Sergiu cu soția sa și Vartic Vasile cu soția, adică părinții lui Vartic Sergiu.

A notat că la 01 august 2018, bovină a fost controlată de medicul veterinar, care a negat faptul gestației, menționând că bovină are nevoie de tratament. A discutat prin telefon cu Vartic Sergiu și l-a informat că bovină nu este în gestație, ultimul fiind de acord să-i fie restituită bovină.

A menționat că la data de 02 august 2018 a restituit bovină lui Vartic Vasile și soția sa, pretenții la el nu au avut, însă banii în sumă de 8000 de lei nu i-au fost restituiți pe motiv că la acel moment pârâtul nu dispunea de suma respectivă, convenind ca

ulterior să-i fie restituită suma integral. Peste câteva zile l-a contactat telefonic pe Vartic Sergiu, care i-a propus doar suma de 5000 de lei pentru bovina restituită.

A invocat că i-a expediat pârâtului o pretenție, prin care a solicitat restituirea sumei de 8000 de lei, care însă nu a fost acceptată de către acesta.

A reiterat că la data de 18 august 2018, s-a adresat la Inspectoratul de Poliție Dondușeni cu o plângere pe faptele menționate, iar în cadrul examinării plângerii, Vartic Serghei a recunoscut datoria în sumă de 8000 de lei, declarând că a acumulat suma respectivă și se va achita cu el. Până în prezent nu i-a fost restituită suma de 8000 de lei.

A solicitat încasarea din contul pârâtului Vartic Sergiu, în beneficiul său, a sumei de 8000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 30 noiembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, a fost dispusă intervenirea lui Vartic Vasile în calitate de copârât în cauza respectivă.

Prin hotărârea din 29 martie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, acțiunea depusă de Șcerbacov Victor a fost admisă parțial și a fost încasată de la Vartic Vasile în beneficiul lui Șcerbacov Victor suma de 8000 de lei cu titlu de datorie, taxa de stat în mărime de 240 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1000 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă, ca fiind depusă împotriva unui pârât necorespunzător (Vartic Sergiu).

Prin decizia din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Vartic Vasile și a fost menținută hotărârea din 29 martie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni.

În susținerea opiniei sale, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 514, 753 din Codul civil (în redacția veche, valabil la momentul încheierii tranzacției), art.9 din Legea nr. 231-XVI din 20 iulie 2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor și a stabilit că între părți a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare a unei bovine.

A invocat că vânzătorul, Vartic Vasile, a predat bovina cumpărătorului Șcerbacov Victor, iar ultimul a achitat prețul convenit, suma de 8000 de lei, care a fost transmisă prin intermediul lui Vartic Sergiu proprietarului bovinei Vartic Vasile.

Instanța de apel a relevat că bovina procurată de la Vartic Vasile nu era în gestație la sfârșitul lunii iulie 2018, or, în acest sens urmează de menționat faptul că înainte de a înstrăina bovina, Vartic Vasile, în corespundere cu prevederile art. 9 al Legii nr. 231-XVI din 20 iulie 2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor, urma să se adreseze la medicul veterinar pentru a primi certificatul sanitar-veterinar; formularul de mișcare (F2), pașaportul individual pentru bovine (în cazul transportului de bovine), autorizația sanitar-veterinară pentru mijloacele de transport (în cazul transportării cu un mijloc de transport) și la respectarea prevederilor menționate ar fi dispus de acte de sănătate a bovinei, care ar fi servit ca contra argument a pretențiilor reclamantului.

La fel, instanța de apel a stabilit că acceptând restituirea bovinei și deținând-o până în prezent în gospodăria lui, Vartic Vasile a recunoscut faptul vânzării animalului fără documentele respective, care ar certifica starea sanitar-veterinară corespunzătoare a bovinei, declarată cumpărătorului, căruia i-a adus la cunoștință că bovina este în gestație, însă, în realitate acest fapt nu era veridic.

Instanța de apel a relatat că instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a încasa de la Vartic Vasile în beneficiul lui Șcerbacov Victor suma în mărime de 8000 de lei, cu titlu de datorie (obligație de restituire) a sumei primite în urma procurării bovinei, care ulterior a fost restituită și acceptată de vânzător.

La data de 12 decembrie 2019, Vartic Vasile a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind nefondată.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este nemotivată, deoarece argumentele expuse în cererea de apel nu au fost analizate. În apel a menționat două argumente determinate și anume, că prima instanță nu a motivat de ce a preferat unele probe în detrimentul celorlalte, care se contraziceau, precum și faptul că prima instanță a emis soluția, bazându-se pe Codul civil nou, care însă nu are efect retroactiv. Însă, instanța de apel nu s-a expus asupra acestor argumente.

A afirmat că actele judecătorești contestate sunt nemotivate, din care considerent i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil.

A reiterat jurisprudența CEDO, cauzele: Lebedinschii vs Moldova din 16 iunie 2015, Van de Hurk contra Olandei, 19 aprilie 1994, Ruiz Torija contra Spaniei, 09 decembrie 1994, Taxquet contra Belgiei, menționând că Curtea a stabilit cu valoare de principiu că instanțele judecătorești naționale au obligația de a-și motiva deciziile.

A menționat că deși articolul 6§1 din Convenție nu obligă instanțele de judecată să ofere răspunsuri detaliate la toate argumentele invocate, totuși din hotărâre trebuie să reiasă clar, că elementele esențiale ale cauzei au fost examinate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 26 septembrie 2019.

Decizia instanței de apel a fost expediată în adresa părților la data de 29 octombrie 2019, fiind recepționată de către recurentul Vartic Vasile la data de 01 noiembrie 2019 (f.d. 132)

Astfel, recursul declarat la data de 12 decembrie 2019, este în termen.

La data de 22 ianuarie 2020, în adresa intimațiilor Șcerbacov Victor, Vartic Sergiu și avocatului Socolov Lucreția a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Vartic Vasile, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.147).

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural și nu au depus referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de Vartic Vasile nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedeolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Vartic Vasile asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Vartic Vasile ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Vartic Vasile se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic